

DOI 10.31558/2519-2949.2020.2.4

УДК 364.442.6:316.776

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4955-9676>

Остапець Ю. О., Ужгородський національний університет

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Визначена специфіка впливу інформатизації процесів прийняття політичних рішень і здійснення політичного управління на трансформацію та розвиток державної політики в сфері соціальної безпеки. На основі аналізу українських нормативно-правових актів та документів міжнародних організацій виявлена низка перспектив та можливостей, що виникають внаслідок інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних технологій до системи реалізації державної стратегії щодо соціальної політики. Розгалуження та диверсифікація каналів зв'язку між державою та суспільством при вирішенні соціальних питань надає можливість здійснити гармонізацію та координацію зусиль державних установ та інститутів, відповідальних за соціальну безпеку. Технологічний прогрес також створює передумови для зростання рівню обізнаності громадян щодо діяльності державних органів в галузі соціальної політики, збільшенню довіри населення до урядових установ, водночас зменшуючи ймовірність зловживання чи маніпуляції соціальними ресурсами держави.

Аналіз загроз, пов'язаних із впровадженням нових засобів комунікації в сферу публічної політики та соціальної безпеки, дозволив визначити концептуальну природу зв'язку між категоріями соціальної та інформаційної безпеки. Вказаний зв'язок простежується у протиріччі між необхідністю забезпечення соціального захисту громадян та потребою у збереженні конфіденційності їхніх особистих даних, а також – між новими можливостями щодо інформування громадян про діяльність державних органів та небезпекою, пов'язаною із високою ймовірністю використання суспільних та державних каналів комунікації для випадкового або навмисного розповсюдження неповної, недостовірної, помилкової інформації.

Ключові слова: соціальна безпека, інформаційна безпека, національна безпека, комунікація, інформатизація, інформаційно-комунікаційні технології.

Постановка проблеми. Впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій та розширення спектру доступних засобів зв'язку – це фактори, що мають визначний вплив на державне управління та прийняття політичних рішень. Серед усіх сфер, що контролюються та регулюються державними органами, особливої уваги в цьому контексті заслуговує процес інформатизації та діджиталізації сфери соціальної безпеки. В сучасних українських реаліях, коли соціальна безпека майже повністю залишається прерогативою та зоною відповідальності держави, а існуюча модель не надає суттєвих можливостей для залучення в цю сферу приватних посередників та недержавних інвестицій, надважливе значення має коректне та ефективне впровадження нових засобів опрацювання та передачі інформації в державних установах, що опікуються соціальним захистом населення. Ймовірна кризова ситуація в сфері соціальної безпеки, спричинена вразливістю впроваджених технологій, нездатністю урядових органів налагодити належну комунікацію із суспільством, може поставити під сумнів легітимність державної влади, її здатність забезпечити потреби населення. Поточні спроби реформування сфери соціальної безпеки є складовою тривалого процесу пост-комуністичного транзиту, для якого є характерним переривчастий характер із вкрапленням серйозних соціально-політичних конфліктів [12, с. 157]. Важливим дестабілізуючим фактором залишається зовнішня агресія, яка безпосередньо впливає на інформаційний простір, та зумовлює необхідність обережного ставлення до процесу зібрання та збереження соціально значимих особистих даних населення. Виникає необхідність наукового осмислення та експертної оцінки потенціалу подальшої інформатизації сфери соціальної безпеки, пов'язаних з цим процесом можливостей та загроз.

Виходячи з цього, **метою дослідження** є розкриття природи взаємозв'язку між соціальною та інформаційною безпекою держави шляхом аналізу існуючих перспектив інформатизації державного сектора в галузі захисту соціальної безпеки.

Аналіз досліджень та публікацій, дотичних теми. Комплекс питань, пов'язаних із соціальною безпекою, ретельно висвітлений в роботах українських науковців, серед яких можна виділити, Є. Ніколаєва [10], Н. Коленду [8], О. Повстин та А. Саміло [13]. Питання інформаційної безпеки пригорнуло до себе увагу українських вчених, серед яких О. Гіда [4], О. Тихомиров [14], О. Олійник [11] та О. Дубас [2]. Натомість питання взаємозв'язку та взаємного впливу соціальної та інформаційної безпеки в контексті державної політики українськими авторами майже не розглядалося. Окремі аспекти цього питання висвітлені в роботах зарубіжних науковців, таких як Дж. Джеріт [7], П. Хенман [6] та В. Кук [1]. В україномовному науковому середовищі певні кроки щодо розуміння співвідношення між вказаними категоріями зробив О. Дзьобань, наголосивши на тому, що соціальна безпека країни не може бути досягнута без інформаційної безпеки [3, с. 48]. Разом з тим, проголосивши цю тезу, науковець зосереджується на вивченні природи саме інформаційних загроз, не згадуючи далі про їхній зв'язок із соціальною безпекою. Отже, питання співвідношення інформаційного та соціального сектору безпеки держави та суспільства потребує подальшого вивчення.

Джерелами первісної інформації в контексті цього дослідження є нормативно-правові та довідкові документи українського уряду та міжнародних організацій. Зокрема, стаття спирається на такі матеріали, як Указ Президента України «Про основні напрями соціальної політики України на 1997-2000 роки» [15], Наказ Міністерства соціальної політики України № 97 «Про затвердження Стратегічного плану діяльності Міністерства соціальної політики України на 2020 бюджетний рік і два бюджетні періоди, що настають за плановим (2021–2022 роки)» [9], доповідь Міжнародної організації праці про вплив інформатизації економіки на соціальний стан та працевлаштування населення [5] тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. Указ Президента України 1997 р. «Про основні напрями соціальної політики України на 1997-2000 роки» надав узагальнені формулювання щодо безпекового аспекту соціальної політики, проголошуючи необхідність визначення заходів національної безпеки України у соціальній сфері. Вже на тій початковій стадії суттєва увага приділялася інформаційній складовій процесу захисту соціальної безпеки. Серед іншого, Указ передбачав створення інформаційно-довідкової системи ринку праці, підкреслював важливість інформаційного забезпечення учасників соціально-трудових відносин [15]. Однак, на той час можливості України щодо інформатизації системи соціального забезпечення були досить обмеженими. Натомість, Наказ Міністерства соціальної політики України №97 від 07.02.2020 «Про затвердження Стратегічного плану діяльності Міністерства соціальної політики України на 2020 бюджетний рік» передбачає впровадження більш конкретизованих заходів щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій в сфері соціальної безпеки. Зокрема, пункти 4.4 та 5.4 Наказу передбачають подальше впровадження програмного комплексу «Інтегрована інформаційна система Соціальна громада» та створення інформаційного ресурсу щодо функціонування професійної накопичувальної пенсійної системи [9]. Однак, цей Наказ не містить жодних положень щодо безпеки цих інформаційних технологій та всього процесу комунікації між державними органами та населенням з питань соціального захисту та соціального забезпечення.

Необхідність інформатизації сектору соціальної безпеки можна аргументувати, спираючись не лише на офіційні документи та нормативні акти, але і на доробок українських дослідників з цього питання. Зокрема, перелік умов досягнення стану соціальної безпеки, сформований Є. Ніколаєвим, включає в себе «високий рівень доступу населення до інформації» [10, с. 33]. В свою чергу, О. Повстин та А. Саміло визначають соціальну безпеку як соціальний феномен, що виникає «у процесі розв'язання суперечності між об'єктивною реальністю і потребою соціального індивідуума, соціальних груп і спільнот запобігти, локалізувати чи усунути наслідки небезпеки, реалізувавши свої соціальні інтереси найдієвішими засобами» [13, с. 215]. Саме робота в напрямку залучення інноваційних технологій в процес забезпечення соціального захисту населення може сприяти підвищенню дієвості, ефективності роботи відповідних державних інститутів та установ.

Разом з тим, саме розвиток нових технологій актуалізує питання захисту каналів комунікації в сфері соціальної політики. Як зазначає П. Хенман, технологічний фактор має не менший вплив на соціальну безпеку, ніж політичні та економічні чинники, оскільки використані технології сприяють формуванню нових характеристик системи соціальної безпеки, трансформації умов,

в яких ця система функціонує [6, с. 24]. Інформаційний розвиток багато в чому визначає динаміку суспільно-політичного життя людства. Він супроводжується певними структурно-функціональними зрушеннями [2, с. 3]. Ці зрушення часто мають позитивний характер. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології інтегруються до складної мережі соціальної безпеки та здатні спричинити трансформацію інших складових цієї мережі, форм управління нею та підходів до практичної реалізації соціальної політики. Зокрема, із розвитком інформаційних технологій та розширенням можливостей щодо акумулювання та опрацювання даних про життєдіяльність соціуму державні органи демонструють меншу схильність до спрощення та стандартизації управлінських систем, натомість формуючи їх із врахуванням специфічних потреб різних категорій населення [5, с. 42]. В контексті соціальної безпеки це означає створення більш складних політичних стратегій, спрямованих на забезпечення цільового індивідуалізованого соціального захисту. Розвиток інформаційної інфраструктури також сприяє вирішенню проблеми фрагментованості та непослідовності процесу забезпечення соціального захисту населення. Комп'ютеризація сфери соціальної безпеки дозволяє здійснювати належну акумуляцію даних про громадян, проводити їхню перевірку та затвердження в короткий термін та із мінімальними трудовитратами. Державні установи поступово утворюють єдиний потік інформації про соціальні потреби населення, який постійно оновлюється та доповнюється.

Розширення можливостей населення щодо отримання інформації про державну соціальну політику також забезпечує зростання довіри до державних інститутів соціальної безпеки. Однак підтримка такої довіри потребує активної роботи державних органів в цьому напрямку. Дослідження зарубіжних спеціалістів свідчать про те, що довіра особи до державних установ соціального захисту є тим меншою, чим більшою є залежність цієї особи від таких установ [1, с. 399]. Держава змушена працювати всупереч усталеним негативним стереотипам про роботу органів соціальної безпеки, руйнування яких залежить саме від інформаційної підтримки урядових ініціатив в сфері соціального захисту. Вкоріненість цих стереотипів залежить від низки характеристик, таких як соціальний стан, рівень освіти та особиста мотивація громадянина, але розповсюдження інформації про актуальні заходи уряду щодо забезпечення соціального захисту може сприяти зростанню довіри до державних служб. При цьому слід дотримуватися збалансованого підходу до використання новітніх каналів зв'язку з суспільством. Інформація має подаватися дозовано, в зручному і зрозумілому форматі, містити відповіді на конкретні запитання, пояснення щодо шляхів вирішення актуальних проблем. Натомість, слід уникати розповсюдження виключно оглядової інформації загального характеру про роботу державних органів, оскільки населення сприймає такі текстові масиви як імітацію діяльності. Якщо ж від імені уряду розповсюджується неточна, неповна або недостовірна інформація, то громадяни або перестають її сприймати, або роблять на її основі помилкові судження, невірно розуміють сутність проблеми та запропонованих шляхів її вирішення. В цьому контексті фактор інформатизації сектору соціальної безпеки має неоднозначний вплив, оскільки зрозуміло, що новими можливостями в першу чергу можуть скористатися освічені громадяни, здатні швидко зорієнтуватися в процесі взаємодії із новими технологіями. В свою чергу, громадяни із низьким рівнем освіти та комп'ютерної грамотності без прикладання додаткових зусиль щодо інформаційно-просвітницької діяльності з боку державних органів можуть повністю або частково втратити можливість користатися послугами урядових служб з питань соціальної безпеки.

Важливо відзначити, що забезпечення поінформованості населення з питань соціальної безпеки не має бути зоною відповідальності виключно урядових структур та інститутів. Як зазначає Дж. Джеріт, у зв'язку із складністю політичних проблем сучасного суспільства, дискусія щодо них відбувається переважно за участі посередників. Журналісти, експерти та лідери думок беруть на себе відповідальність за вивчення наявних варіантів політичних стратегій та їхнє публічне обговорення [7, с. 297]. Джерела суспільно важливої інформації мають уникати розповсюдження недостовірних, помилкових даних, натомість працюючи над залученням відповідальних громадян до обговорення та вирішення проблем суспільства, зокрема, в такий чутливий галузі, як соціальна безпека.

Відповідальність ЗМІ та експертної спільноти стає ще більшою, якщо розглядати соціальну безпеку в широкій інтерпретації цього поняття, яка виходить за рамки соціального захисту. Як зазначає О. Дзобань «Докорінна деформація соціальної сфери за допомогою інформаційних засобів полягає в провокації крайнього соціального розшарування населення шляхом порушення прав при розподілі благ і послуг; розкладанні інститутів, призначених для всебічного розвитку особистості;

розпалюванні національно-етнічної ворожнечі і т.д.; що показує істотний вплив інформаційних процесів на соціальну безпеку». [3, с. 48]. Саме засоби масової інформації та комунікації можуть стати дестабілізуючим фактором, оскільки невідконтрольне розповсюдження інформації може сприяти загостренню соціальних проблем та конфліктів.

Інформатизація процесу державного управління та публічного адміністрування також відкриває можливість для покращення координації дій різних урядових агенцій шляхом створення розгалужених внутрішньоурядових комунікаційних мереж. В сфері соціальної безпеки ці мережі забезпечують часткову інтеграцію систем соціального захисту з іншими системами та базами даних, наприклад тими, що стосуються оподаткування, а також розширюють можливості для своєчасного виявлення випадків шахрайства щодо соціальних пільг та інших матеріальних форм соціального захисту [6, с. 32].

Разом з тим, нові можливості несуть із собою також і нові загрози, а сучасні інформаційно-комунікаційні технології розширюють інструментарій як для профілактики, так і для скоєння злочинів. Як зазначає О. Гіда «Широкий доступ до сучасних технологій також активно використовується для розширення кримінального впливу на соціальні та політичні процеси. Активне впровадження інформаційно-комунікаційних систем суттєво підвищує ризики протиправного впливу на об'єкти критичної інфраструктури» [4, с. 229]. Саме структура державної моделі соціальної безпеки є найбільш вразливою до такого впливу, як і ті верстви населення, що потребують соціального захисту. Чим далі просувається інформатизація державних установ соціального захисту, тим більше цільова аудиторія цих установ відчуває залежність від ладного функціонування інформаційно-комунікаційних систем, на якій наголошує О. Тихомиров, приходячи до висновку про те, що захист інформаційної безпеки повинен стати одним з пріоритетних завдань соціальної політики [14, с. 69]. Постає необхідність «з'ясування конструктивних і соціально небезпечних чинників інформації як суспільної цінності та джерела політичної влади» [2, с. 3-4]. Відповідно, інформація стає «соціальною зброєю» [11, с.3], а, отже, захист каналів її розповсюдження саме в сфері соціальної безпеки стає пріоритетним завданням держави.

Важливим чинником, що зумовлює актуальність інформаційної безпеки в контексті соціальної політики є той факт, що в процесі своєї діяльності відповідні державні установи на постійній основі здійснюють збирання та взаємодію із найчутливішим та найбільш вразливим ресурсом – особистими даними громадян. В процесі переходу інформації з однієї точки до іншої існує стабільна загроза порушення конфіденційності доступу до особистих даних громадян або їхньої втрати, у разі несанкціонованого проникнення в урядові комунікаційні мережі, переривання чи блокування зв'язку, або перехоплення інформації. Ефективна реалізація державної стратегії захисту соціальної безпеки потребує створення розгалуженої та багаторівневої інформаційно-комунікаційної інфраструктури для збереження і передачі особистих даних громадян всередині урядових структур, між окремими гілками та агенціями уряду, а також і за межами державних інституцій.

Висновки. Застосування нових інформаційно-комунікаційних технологій для регулювання соціальної безпеки розширює діапазон методів, заходів та ініціатив, доступних державним органам. Інформатизація сфери соціальної безпеки забезпечує гнучкість, варіативність державної соціальної політики, надає можливість для її диверсифікації, застосування індивідуального підходу до задоволення безпекових потреб населення. Нові канали комунікації також сприяють налагодженню повноцінного, двостороннього діалогу між державою та соціумом, збільшенню поінформованості громадян про діяльність уряду, спрямовану на досягнення стану соціальної безпеки. Водночас застосування новітніх систем моніторингу та відстеження даних також зменшує ймовірність скоєння злочинів, зловживання повноваженнями як з боку урядовців, відповідальних за соціальну політику, так і з боку громадян, які користуються послугами відповідних державних установ.

Взаємозв'язок між соціальною та інформаційною безпекою держави полягає в площині приватності та конфіденційності інформації, а також в сфері інформаційної гігієни. Державна система соціальної безпеки є потужним засобом акумуляції та систематизації особистих даних громадян та важливої ділової документації, доступ до якої має регулюватися належним чином. Активне використання нових технологій та каналів зв'язку, без забезпечення належного захисту інформації, що передається ними, робить ці засоби комунікації надзвичайно вразливими, створює зону потенційної дестабілізації функціонування соціуму, внаслідок якої державні органи та їхні ініціативи можуть бути скомпрометовані.

З іншого боку, навіть за відсутності загрози прямої атаки, необхідно приділяти особливу увагу відомостям, що стосуються соціальної безпеки, їхньому змісту та формі, достовірності та

важливості. Відсутність або нерозвиненість механізмів контролю над інформацією щодо соціальної політики держави при необмеженому розповсюдженні цієї інформації також може стати дестабілізуючим фактором. Інформатизація суспільства змушує державу звернути увагу на ціннісний, світоглядний аспект взаємодії із суспільством, актуалізує необхідність боротьби із усталеними негативними уявленнями про соціально важливі ініціативи уряду. Досягнення цієї мети потребує виваженого та відповідального підходу до подання інформації, яка має ретранслюватися оперативно та вчасно, мати цільове, конкретне спрямування та призначення. Саме тоді сучасні інформаційно-комунікаційні технології стануть повноцінним інструментом захисту соціальної безпеки, а не джерелом нових загроз.

Бібліографічний список:

1. Cook F. L., Jacobs L. R., Kim D. Trusting What You Know: Information, Knowledge and Confidence in Social Security. *The Journal of Politics*. 2010. Vol. 72. No 2. P. 397-412. DOI: 10.1017/S0022381610000034
2. Дубас О. П. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті: політологічний аналіз : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2004. 23 с.
3. Дзьобань О. П., Соснін О. В. До проблеми визначення місця й ролі інформаційних аспектів безпеки у соціальних процесах. *Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: економіка, право, політологія, туризм*. 2011. Том 1, № 3. С. 47-51.
4. Гіда О. Ф. Фактори, що впливають на формування викликів національним інтересам України в інформаційному просторі. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2013. 2 (30). С. 228-236.
5. Globalizing Europe: decent work in the information economy. *Sixth European Regional Meeting: Report of the Secretary General*. Vol. 1. Geneva: International Labor Office. 57 P. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/documents/meetingdocument/wcms_362449.pdf (дата звернення: 30.06.2020).
6. Henman P., Adler M. Information technology and transformations in social security policy and administration: a review. *International Social Security Review*. 2001. Vol. 54. No 4. P. 23-47
7. Jerit J., Varabas J. Bankrupt Rhetoric: How misleading information affects knowledge about social security. *Public Opinion Quarterly*. 2006. Vol. 70. No 3. P. 278-303. DOI: 10.1093 / poq / nfl010
8. Коленда Н. В. Сутність механізму забезпечення соціальної безпеки населення. *Економічні науки. Серія «економіка та менеджмент»*. Луцький національний технічний університет, 2012. Том 34, вип. 9. С. 140-149.
9. Наказ Міністерства соціальної політики України № 97 від 07.02.2020 «Про затвердження Стратегічного плану діяльності Міністерства соціальної політики України на 2020 бюджетний рік і два бюджетні періоди, що настають за плановим (2021–2022 роки)». URL: <https://www.msp.gov.ua/documents/5641.html> (дата звернення: 30.06.2020).
10. Ніколаєв С. Б. Предмет соціальної безпеки. *Вчені записки: зб. наук. праць*. Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, 2012. Вип 14, Ч. 1. С. 30-36.
11. Олійник О. В. Організаційно-правові засади захисту інформаційних ресурсів України : автореф. дис. ... канд. юр. наук : 12.00.07. Київ, 2006. 21 с.
12. Остапеч Ю. А. Между Сциллой национализации и Харибдой регионализации: особенности развития партийной системы Украины. *Полития*. 2019. 4 (95). С. 154-174. DOI: 10.30570/2078-5089-2019-95-4-154-174
13. Повстин О. В., Саміло А. В. Соціальна безпека суспільства як фактор впливу на розвиток особистості. *Збірник статей VI Всеукраїнської наукової конференції «Гуманітарні аспекти формування особистості*. Львів, 2012. С. 215-223.
14. Тихомиров О. О. Перспективи зміни розуміння інформаційної безпеки. *Правова інформатика*. 2010. 4 (28). С. 68-75.
15. Указ Президента України № 1166/97 від 18.10.1997 «Про основні напрямки соціальної політики України на 1997-2000 роки». URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U1166_97.html (дата звернення: 30.06.2020).

References:

1. Cook F. L., Jacobs L. R., Kim D. Trusting What You Know: Information, Knowledge and Confidence in Social Security. *The Journal of Politics*. 2010. Vol. 72. No 2. P. 397-412. DOI: 10.1017/S0022381610000034
2. Dubas O. P. Informacijnyj rozvytok suchasnoyi Ukrayiny u svitovomu konteksti: politologichnyj analiz : avtoref. dys. ... kand. polit. nauk : 23.00.02. Kyiv, 2004. 23 s.
3. Dz`oban` O. P., Sosnin O. V. Do problemy vyznachennya miscya j roli informacijnykh aspektiv bezpeky u social`nykh procesakh. *Naukovyj visnyk Instytutu mizhnarodnykh vidnosyn NAU. Seriya: ekonomika, pravo, politologiya, turyzm*. 2011. Tom 1, № 3. S. 47-51.
4. Gida O. F. Faktory, shho vplyvayut` na formuvannya vyklykiv nacional`nym interesam Ukrayiny v informacijnomu prostori. *Borot`ba z organizovanoyu zlochynnistyuu i korupciyeyu (teoriya i praktyka)*. 2013. 2 (30). S. 228-236.
5. Globalizing Europe: decent work in the information economy. *Sixth European Regional Meeting: Report of the Secretary General*. Vol. 1. Geneva: International Labor Office. 57 P. URL: <https://www.ilo.org/wcmsp5>

/groups/public/---europe/---ro-geneva/documents/meetingdocument/wcms_362449.pdf (дата звернення: 30.06.2020).

6. Henman P., Adler M. Information technology and transformations in social security policy and administration: a review. *International Social Security Review*. 2001. Vol. 54. No 4. P. 23-47

7. Jerit J., Barabas J. Bankrupt Rhetoric: How misleading information affects knowledge about social security. *Public Opinion Quarterly*. 2006. Vol. 70. No 3. P. 278-303. DOI: 10.1093 / poq / nfl010

8. Kolenda N. V. Sutnist` mexanizmu zabezpechennya social`noyi bezpeky naseleennya. *Ekonomichni nauky. Seriya «ekonomika ta menedzhment»*. Lucz`ky`j nacional`nyj texnichnyj universytet, 2012. Tom 34, vyp. 9. S. 140-149.

9. Nakaz Ministerstva social`noyi polityky Ukrainy № 97 vid 07.02.2020 «Pro zatverdzhennya Strategichnogo planu diyal`nosti Ministerstva social`noyi polityky Ukrainy na 2020 byudzhetnyj rik i dva byudzhetni periody, shho nastayut` za planovym (2021–2022 roky)». URL: <https://www.msp.gov.ua/documents/5641.html> (data zvernennya: 30.06.2020).

10. Nikolayev Ye. B. Predmet social`noyi bezpeky. *Vcheni zapysky: zb. nauk. pracz. Kyiviv`kyj nacional`nyj ekonomichnyj universytet im. Vadyma Get`mana*, 2012. Vyp 14, Ch. 1. S. 30-36.

11. Olijnyk O. V. Organizacijno-pravovi zasady zakhystu informacijnykh resursiv Ukrainy : avto-ref. dys. ... kand. jur. nauk : 12.00.07. Kyiv, 2006. 21 s.

12. Ostapets Ju. A. Mezhdju Scilloj nacionalizacii i Haribdoj regionalizacii: osobennosti razvitija partijnoj systemy Ukrainy. *Politija*. 2019. 4 (95). S. 154-174. DOI: 10.30570/2078-5089-2019-95-4-154-174

13. Povstyn O. V., Samilo A. V. Social`na bezpeka suspil`stva yak faktor vplyvu na rozvytok osobystosti. *Zbirnyk statej VI Vseukrayins`koyi naukovoyi konferenciyi «Gumanitarni aspekty formuvannya osobystosti. L`viv*, 2012. S. 215-223.

14. Tykhomyrov O. O. Perspektyvy zminy rozuminnya informacijnoyi bezpeky. *Pravova informatyka*. 2010. 4 (28). S. 68-75.

15. Ukaz Prezydenta Ukrainy № 1166/97 vid 18.10.1997 «Pro osnovni napryamky social`noyi polityky Ukrainy na 1997-2000 roky» URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U1166_97.html (data zvernennya: 30.06.2020).

Ostapets Yu. O. Informatization of society as a factor of state policy transformation in the field of social security

The article defines specific characteristics of influence of informatization of the decision-making and public administration processes on public policy transformation and development in the field of social security. A range of new perspectives and possibilities is defined on the basis of analysis of Ukrainian legal acts and documents describing activity of international organisations. Such possibilities emerge as a result of integration of modern information and communication technologies into the system of implementation of state strategy concerning social policy. Extension and diversification of the communication channels linking the state and the society in the process of solving social issues provides a possibility to implement the means of harmonisation and coordination of efforts undertaken by state facilities and institutions, responsible for social security. Technological progress also creates some prerequisites for expanding the degree of citizens awareness concerning state agencies activity in the field of social policy, cultivation of trust between the population and state bodies, while at the same time reducing the probability of abuse or manipulation of the state social resources.

Analysis of threats related to introduction of new means of communication into the field of public policy and social security allowed us to determine the nature of connection between the categories of social security and information security. The stated connection can be detected in the contradiction emerging between the necessity to provide security for those categories of citizens that rely on social protection and the need to preserve confidentiality of their personal data, as well as between the new possibilities related to informing of the citizens on the activity of state agencies and the danger connected to the heightened probability of misuse or abuse of state-owned and social communication channels for arbitrary or intentional distribution of incomplete, unreliable or erroneous information.

Key words: social security, information security, national security, communication, informatization, information and communication technologies.